بۆ ئەوەی جارێکی دیکە جینۆساید نەکرێینەوە.. کۆمەڵێک رێکخراوەی دژە جەنۆساید

ئەمڕۆ پێنج شەمە 7-17 بەشێك لە رێكخراوەكانی جینۆساید , لە شارەكانی هەولێر, سلێمانی, هەڵەبجە, رزگاری , چەمچەماڵ بە بۆنەی رۆژی دادپەروەری تاوانكاری جیهانی گردبوونەوەو كۆنفرانسی رۆژنامەنووسیمان ئەنجامدا , كۆمەڵَ داواكاریمان خستە بەردەم رایگشتی كوردستانی و عێراقی . دەقی بەیانامەكەمان ئەمەی خوارەوەیە:

لە یادی 27 ساڵەی دادپەروەری تاوانكاری جیهانیدا

پەیماننامەی □□م□ا كە 27 ساڵ لەمەوپێش و لە 1998-7-17 بریاری لەسەر دراوە, تا ئێستا چەندین جار هەمواركراوەتەوە و 23 ساڵ لەمەوپێش و لە یەكی یۆلی 2002 ەوە دەستی بەكار كردووە, لە ئێستادا 124 وڵات پەسندی پەیماننامەكە و دادگاكەیان كردووەو هەنووكە ئەندامن تیایدا، هەروەها 139 وڵات واژۆیان لەسەر كردووە.
عێراق لە بەرواری 2005-2-15 بەو ڕێككەوتنەوە پەیوەست بووە، بەڵام بێ هیچ ڕوونكردنەوەیەك دوای دوو هەفتە پاشەكشەی لێكردووە.
23 ساڵە ئەم دادگایە بەهەموو كەموكوڕیەكان و ئەو رەخنانەی لێی گیراوە بۆتە بەربەستێك تا رادەیەك هەستپێكراو لەبەردەم ئەنجامدانی تاوانە زەقەكان" تاوانەكانی جینۆساید, تاوانی جەنگ و تاوانی دژ بە مرۆڤایەتی و عدوان" و تا رادەیەك كەمكردنەوەیان, لەم پێناوەدا ئێمە زیاتر لە 20 ساڵە بێ پسانەوە كار بۆ بە ئەندام بوونی عێراق لە دادگای تاوانی نێو دەوڵەتی دەكەین.
لە یادی 27 ساڵەی بڕیاری پێكهێنانی دادگاكەو 23 ساڵەی دەست بەكار بونی ئەو دادگایە و رۆژی دادپەروەری تاوانی جیهانی, وەك گەلی كوردستان بە هەموو پێكهاتەكانییەوە, لە هەموو گەلانی دیكە زیاتر پێویستمان بە دادگایەكی جیهانی لەم چەشنە هەیە, بەهۆی ئەو تاوانانەی لە رابردوو بەرامبەرمان كراون, بۆیە داواكارین:

- عێراق پەیماننامەی رۆما واژۆ بكات و بە زووترین كات پەیوەست بوونی خۆی بە دادگای تاوانی نێودەوڵەتی رابگەیەنێت, بۆ ئەوەی دڵنەواییمان بداتێ عێراقی ئەمڕۆ و

ئایندە جیایە لە عێراقی تاوان و جینۆسایدی پێشوو, بۆ ئەم مەبەستە پێویستە پەرلەمانی عێراق بە رۆڵی خۆی هەڵبستێت.

- حکومەتی عێراق و پەرلەمانی عێراق فشار بخەنە سەر حکومەتی کوردستان 258 تۆمەتباری ئەنفال وەك تاوانبار سەیر بکەن و دادگایی بکرێن.
- حکومەتی عێراقی هەموو ئەوانەی وەك تۆمەتبار ناویان لە کەیسەکانی جینۆسایدی خەڵکی کوردستان هاتووە دادگایی بکات.
- حکومەتی عێراقی قەرەبووی مادی و مەعنەوی قوربانیانی رژێمی پێشوو بکاتەوە بە جیاوازی, لە داوای لێبوردن کردن لێیان و قەرەبووی مادییان تا گەڕانەوەی روفاتی ئازیزانیان.
- حکومەتی عێراقی پێشوازی لە هیچ کەسێك نەکات لە لایەن دادگای تاوانی نێودەوڵەتییەوە داواکراو بێت, یان گومان لێکراوبێت لە ئەنجامدان و بەشداریکردن لەو تاوانانەی لە تایبەتمەندی دادگای ناوبراوە.
- پەلە بکرێت لە هەڵدانەوەی گۆڕە بەکۆمەڵەکان و هێنانەوەی روفاتی قوربانیان و ئەنجامدانی پشکنین بۆ ناسینەوەیان.
- قەرەبووی مادی و مەعنەوی قوربانیانی تاوانەکانی جینۆساید, تاوانی دژ بە مرۆڤایەتی و جەنگ لە عێراقدا بکرێتەوەو تاوانباران لە سزا رزگاریان نەبێت.

– دادگای باڵای تاوانەکان عێراق چالاك بکرێتەوە, تاوانبارانی جینۆساید بە جیاوازی هەموو دادگایی بکرێن و لە سزا رزگاریان نەبێت.

- -تۆڕی رێکخراوە کوردستانییەکان له پێناو دادگای تاوانی نێودەوڵەتی – Koncicc
  -کۆمەڵەی قوربانیانی چەکی کیمیاوی هەڵەبجە
- چاودێری کوردۆساید-چاك
  -تۆڕی ئایکان کوردستان ـــ IKN
  -رێکخراوی قەدەغەکردنی چەکی کۆکوژ لە کوردستان ـــ OAWMD
  -رێکخراوی هەڵمەتی دادپەروەری ـــ OJC
  -رێکخراوی جیهانی بۆ چەکی کیمیاوی و بایۆلۆجی- WWW
  -هەڵمەتی ژیان دژ بە ئیعدام لە کوردستان

-گ□ڤاری ت□بزاو□
-ر□ژنام□ی نگر□ س□لمان
– ر□کخراوی مان□و□ ب□ پرسی ش□هیدان و ئ□نفالکراوان
-ر□کخراوی کوردستان ب□ جین□ساید- Kwg

17-7-2025